

*** 10 خرداد در گذر تاریخ**

*** انعقاد عهدنامه «ارز روم» میان دولت ایران و امپراتوری عثمان (1226 ش)**
اشاره:

در زمان سلطنت محمدشاه قاجار، والی بغداد به تحریک بازرگانان بصره که از رونق گرفتن بندر خرمشهر زیان دیده بودند، این بندر را مورد تجاوز قرار داد و پس از کشته و زخمی کردن عده‌ای، اموال بازرگانان را به غارت برد.

در پی آن، دولت ایران نماینده‌ای

به عثمانی فرستاد تا با آنان به مذاکره پرداخته، جبران خسارات وارده را خواستار شود.

در این اثناء، دولت عثمانی

مدعی شد که بندر خرمشهر جزء خاک عثمانی است و این حادثه را مسئله‌ای داخلی می‌داند.

در پی این ادعا، دولت ایران نیز تهدید کرد که به تلافی حمله به خرمشهر، شهر بغداد را هدف حملات خود قرار خواهد داد. اما

دولت عثمانی که پس از جنگ‌های خود با روسیه، تمایلی به جنگ با ایران نداشت، نماینده‌اش را

به ایران فرستاد و بندر خرمشهر را تخلیه کرد. پس از آن،

مذاکرات دو طرف آغاز شد در این اثنا بار دیگر کشتاری در کربلا روی داد و در آن ایرانیان مقیم کربلا قتل عام شدند. این حادثه،

دولت ایران را به شدت عصبانی کرد اما با تلاش‌های سیاسی، مذاکرات صلح آغاز شد و پس از گذشت دو سال، قرارداد ارز روم

در دهم خرداد 1226 ش برابر با 16 جمادی الثانی 1262 ق

بین ایران و عثمانی امضاء گردید.

نماینده ایران در این کنفرانس، میرزا تقی خان فراهانی معروف به امیرکبیر بود که تلاش و تدبیر او، شگفتی و تحسین

نمایندگان روس و انگلیس را برانگیخت.

به موجب این پیمان دولت ایران از ادعای خود نسبت به سلیمانیه چشم پوشید و در عوض دولت عثمانی مالکیت ایران بر بندر

خرمشهر و حق کشتیرانی در رودخانه شطالعرب را به رسمیت شناخت و مقرر شد

که دولت عثمانی از بدرفتاری با زائران و بازرگانان ایرانی

پرهیز کند.

*** رحلت عالم بزرگوار شیخ «محمد حسن نجفی» مؤلف و فقیه گرانقدر شیعه (1266 ق)**
اشاره:

آیت‌الله شیخ محمد حسن فرزند شیخ محمدباقر نجفی در سال 1200 ق در نجف اشرف دیده به جهان گشود. پس از طی

مقدمات، در نوجوانی به درس خارج فقه و اصول راه یافت و خوشه‌چین حلقه‌ی درس آیات عظام شیخ جعفرکاشف الغطاء،

سیدمهدی بحرالعلوم، سیدجواد عاملی و شیخ موسی کاشف الغطاء گردید.

در 25 سالگی به درجه‌ی اجتهاد رسید و از همان سال

نگارش کتاب گرانقدر «جواهر الکلام» را آغاز کرد. جواهر الکلام، این دائرة المعارف فقه شیعه، ثمره‌ی 32 سال تلاش شبانه‌روزی

او، اینک، معتبرترین متن درسی عالی‌ترین سطح دروس حوزه‌های علمیه شیعه، یعنی درس خارج فقه است.

وی که در حوزه‌ی نجف، کرسی تدریس داشت شاگردان فراوانی تربیت نمود که حضرات آیات سیدحسین کوه کمری، شیخ جعفر

شوشتری

و ملاعلی کنی از آن جمله‌اند.

صاحب جواهر تا آخرین لحظات عمر به تألیف مشغول بود. در اواخر عمر تصمیم به شرح کتابی دیگر گرفت،

اما پیمانه‌ی عمرش به سرآمد. سرانجام این عالم کم نظیر

در 66 سالگی در نجف اشرف وفات یافت و پس از

تشییعی باشکوه، بدن مطهر او را در مقبره‌ای که خود جنب مسجدش در نجف آماده کرده بود، به خاک سپردند. شیخ محمد

حسن نجفی در پایان عمر

زمام امور دینی را پس از خود به شاگرد فقیه و فرزانه‌اش شیخ مرتضی انصاری سپرد و جان به جان آفرین

تسلیم نمود.

* آیت الله خمینی به مناسبت
سالگرد قیام 15 خرداد نطقی
ایراد کردند (1357ش)
اشاره:

آیت الله خمینی به مناسبت سالگرد قیام 15 خرداد نطقی ایراد کردند از جمله فرمودند: این چه وضعی است که در ایران است؟ این چه آزادی است که اعطاء فرمودند؟ مگر آزادی اعطاء شدنی است؟ خود این کلمه جرم است، کلمه اینکه آزادی را اعطاء کردیم جرم است. آزادی مال مردم است، قانون آزادی داده، خدا به مردم آزادی داده، اسلام آزادی داده، اعطاء کردیم چه غلطی است؟ بتوجه که اعطاء بکنی؟ تو اصلاً چه کاره هستی این آقای دروازه تمدن بزرگ، خود تهران را ملاحظه کرده است؟ این طوری که آقایان نوشته اند چهل و چند منطقه است که در این مناطق زاغه نشین ها و چادر نشین ها هستند، ملت ایران جنایات 15 خرداد را فراموش نخواهد کرد.

* 23 شعبان
در گذر تاریخ

* درگذشت «سید ابومحمد اطرواش» معروف به
«ناصر کبیر» (304ق)
اشاره:

حسن بن علی بن حسن از نوادگان امام سجاد(ع)، مکتی به ابومحمد، ملقب به ناصرالحق، ناصرالدین و ناصر کبیر و موصوف به اطرواش از فضلا و ژهاد زمان خود بوده است. وی جد مادری سید مرتضی و سیدرضی است. گویند که مدتی بر طبرستان حکومت داشت ولی در پایان عمر، از آن کناره گیری کرد و به تدریس و تألیف و عبادت پرداخت. اصول الدین، امالی، تفسیر القرآن، ایمان و الثّور از جمله کتب اوست. روز وفات ایشان را، 25 شعبان نیز گفته اند. ناصر کبیر در طبرستان مدفون است.

* درگذشت «شرف الدین»
محدث و ادیب بزرگ
مسلمان (733 ق)
اشاره:

حسین بن عبدالله طیبی ملقب به شرف الدین، در ادبیات عرب به ویژه در علوم معانی و بیان از بزرگان عصر خود به شمار می رفت. وی به تدریس تفسیر قرآن و روایت حدیث اهتمام داشت و تفسیر قرآن و شرح مشکات را در این باره تألیف کرد. شرف الدین مردی فروتن و نیکوکار بود و با بدعت گزاران به شدت مخالفت می ورزید. او در تعلیم و تربیت جویندگان دانش و فضیلت، بسیار سخت کوش و در دستگیری بینوایان و نیازمندان، سخاوتمند بود.

* تولد ادیب و عارف نامی
«نورالدین عبدالرحمن جامی» (817 ق)
اشاره:

نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی در خراسان به دنیا آمد. تحصیلات او در هرات و سمرقند در علوم ادبی و دینی و عرفانی، با سیر و سلوک در مراحل تصوف صورت گرفت تا به مرتبه ی ارشاد رسید. بعدها در سلک رؤسای طریقه ی نقشبندیه درآمد و بعد از وفات سعدالدین کاشغری، خلافت نقشبندیان به او تعلق گرفت. جامی مشهورترین شاعر آخر عهد تیموری است که باید او را بزرگترین شاعر آن عهد و گوینده ی نامدار ایران بعد از حافظ شمرد. جامی را خاتم شعرای بزرگ ایران گفته اند. او شاعر، عارف، ادیب و محقق بزرگ زمان خود و صاحب کتب نظم و نثر پارسی و عربی فراوانی است. در اشعار جامی، افکار صوفیانه، داستان ها، حکمت، اندرز و تصورات غزلی به وفور دیده می شود. او همچنین در ابتکار مضامین تازه و قدرت و بیان و لطف معانی در اشعارش، استاد بود. هفت اورنگ، سلامان و آبسال، یوسف و زلیخا و دیوان جامی از جمله مصنفات اوست. وفات جامی در سال 898 ق در هشتاد و یک سالگی روی داد.

* کودتای «اشرف افغان»
علیه «محمود افغان»
در اصفهان (1137 ق)

اشاره:

ضعف آخرین شاهان صفوی و اضمحلال امپراتوری آنان منجر به روی کار آمدن افغان‌ها گردید. محمود افغان بسیاری از دودمان سلطنتی سلسله‌ی صفویه را به قتل رساند.

اما پس از 2 سال، محمود نیز طی کودتائی به نفع پسر عمویش اشرف سرنگون شد و اشرف در 23 شعبان سال 1137 ق خود را شاه خواند. اشرف پسر عموی محمود که پدرش میرعبدالله به دست او کشته شده بود از تنفر مردم نسبت به محمود استفاده کرده، او را به انتقام پدر خود بکشت و به جای وی پادشاه ایران شد. محمود به هنگام مرگ، 27 سال داشت.

* وفات حجت الاسلام سید علی افتحی فیض الاسلام (1405ق)

اشاره:

وی صاحب شرح و ترجمه‌ی کتاب نهج البلاغه، صحیفه‌ی کامله سجادیه و شرح حال زینب کبری (س) می باشد. ایشان در سال 1405ق در سن 81 سالگی رحلت نمودند. پیکر ایشان در بهشت زهراي تهران قطعه‌ی 18 ردیف 103 شماره‌ی 5 به خاک سپرده شد.

* 30 می در گذر تاریخ

* سوزاندن دوشیزه «ژاندارک» یکی از شخصیت‌های تاریخی فرانسه

* درگذشت «فرانسوا ولتر» فیلسوف و نویسنده مشهور فرانسوی (1778م)

* تولد «ژوزف لوساک» فیزیکدان و شیمیدان فرانسوی (1778م)

* پایان نبرد «مارن» بین ارتش آلمان و نیروهای متفقین
در جنگ جهانی اول (1918م)

* درگذشت «بوریس پاسترناک» بزرگ‌ترین شاعر معاصر روس (1960م)

* روز ملی «کرواسی»